

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полученем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 37-50 „
Річно 65-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 зол., Німеччині 750 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 750 зол., Австрії 750 зол.—
Ціна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 23-41.
„Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНІВ БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

в КАЛУШІ, вул. Сівецька ч. 16.
І в ПЕРЕМІШЛІ, Красінського 63.

Жадаєте оферт та цінників.

Концерт

на дохід „УКРАЇНСЬКОЇ ЗАХОРОНКИ“
відбудеться у Львові, дня 16. березня ц. р.
при ласкавій участі ВП. П. Іванни Синенської-
Іванницької, П. Галі Левицької, П. Осипа
Москвичева, П. Бориса Кудрика і П. Нестора
1610 Нижанківського. 1—1

Лише легкодух не думає про завтра.
Розумна людина забезпечує свою
і своїх близьких будучність тим,
що складає свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Без „ясности розуму і тверезости погляду“.

II.

Найважливішою передумовою здорового гос-
подарського руху — міркує далі Сталін — є узагаль-
нювання різноманітності господарських відно-
син у колективних районах і добровільність. Насу-
вається тепер питання, чи реалізатори колекти-
візації придержуються в практиці цих двох при-
нципів. Щодо різноманітності умов, то Сталін
вже вище ствердив, що цей принцип знехтований
у північних споживчих районах СРСР і в Туркес-
тані. Щодо добровільності колективізаційного
руху, то на це відповідає Сталін ось що: „Відомо,
наприклад, що в ряді північних районів спожив-
чої смуги, де сприятливі умови для негайної ор-
ганізації колективів рівняючи менші, ніж у зер-
нових районах, намагаються часто підмінити ціл-
готову роботу для організації колективів чини-
ницьким декретуванням колективізаційного руху, на-
прямуючи резолюціями про зростання колективів,
організацією паперових колективів, що їх насправ-
ді немає, але про їх існування вже є купа само-
звільних, чинливих революцій... Відомо, що в
ряді районів Туркестану вже були спроби „на-
здоганяти й випередити“ передові райони СРСР
через загрози військовій силі, через загрози по-
в'язати поливної води (в Туркестані є штучна
каналізація — Ред.) та промислових товарів цих
селян, що не хочуть покинути йти до колективів“.
(Підкреслення наш. — Ред.).

Як бачимо, то Сталін найбільше боронить
перед „чинницьким“ насиллям сільських меш-
канців північних країв, тобто Москвитини і кра-
їв таких „відсталіх національностей“ як Туркес-
тан, але за те ж і словом не згадує про методи
і засоби більшовицької колективізації в південних,
обіжво-продукційних краях, серед яких на
першому місці стоїть Україна.

З чегів він переходить до засадничої оцінки
колективізації з чисто господарського, комуні-
стичного становища. Оуть колективізації повин-
на — на його думку — під теперішню пору покла-
сти не на організації товариств спільної обробки
землі (бо це вже „пройдений етап“) і не на тво-
ренні сільсько-господарських комун (бо вони по-
кищо є відокремленим явищем у сіл-госп. житті),
а на організації „сільсько-господарських арті-
лей“. Чому? Тому, що „в сільсько-господарській
артілі усуспільнені основні засоби виробництва,
переважно по зерновому господарстві: праця, зе-
млекористання, машини, робоча худоба, госпо-
дарчі будівлі. У ній усуспільнюються: землі при
садні (дрібні городи, садки), житлові будівлі,
півну частину молочної худоби, дрібну худобу,
хатню птицю тощо. Артіль є основна ланка кол-
госпного руху тому, що вона найдоцільніша
форма, щоб розв'язати зернову проблему, а зер-
нова проблема є основна ланка в системі всього
сільського господарства, бо не розв'язавши її не
можна розв'язати ні проблеми тваринництва, ні
проблеми технічних і спеціальних культур, що
дають основну сировину для промисловості. Ось
чому сільсько-господарська артіля є в даному
моменті основна ланка в системі колгоспного
руху“.

Наслідком такої великої ваги артілей, видали
комуністи вже в зразковий статут для них. Про
те Сталін пише теж у своїх статті та наповідає,
що статут риночесно друкується. Отже аж на
другому році провоздження в життя п'ятирічки в
сільському господарстві додумалися комуністи і
до зладження статуту для артілей, тобто для ар-
тілейної системи колективізації.

З чегів стверджує Сталін, що в численних
районах СРСР є вже спроби „вискочити за межі
артілі і перестрибнути одразу до сільсько-госпо-
дарської комуні“. І до артілі ще не закріпили.

За боротьбу з коршмами.

Варшава, 8. березня 1930.

Недавно оголошено в краєвій українській
пресі — між іншими і в „Ділі“ — публічний за-
яв наших культурно-освітніх і гуманітарних
установ, який підписали всі наші єпископи з
митрополитом Шептицьким на чолі, де зверта-
ються до нашого громадянства, щоб воно
далше продовжувало боротьбу з алкоголіз-
мом, що її ведеться у нас вже від кількох літ.

Вислід цієї боротьби за прогібіцію майже
ніякий і то не з нашої вини. В Польщі існує про-
тиалкоголевий закон під назвою закону про
обмеження в продажі і спожитті алкоголевих
напитків з 23. квітня 1920 (В. З. ч. 37, поз. 210)
в тексті, що його усталено розпорядком міні-
стра публічного здоров'я з дня 10. квітня
1922 (В. З. ч. 35, поз. 299) і на його основі мож-
на ввести цілковитий заборон продажі алкоголе-
вих напитоків в громадах шляхом всенароднього
голосування (плевбіситу), а навіть і в цілих по-
вітах на основі ухвали повітової ради, коли
більше як половина громад запровадить у се-
бе прогібіцію і коли населення тих громад твoriть
більше як половину населення цілого по-
віту.

Видано також і виконавчий розпорядок
міністра публічного здоров'я (тепер воно не
існує, а його агенди переняло міністерство
і внутрішніх справ) з 2. червня 1922 (В. З. ч. 51,
поз. 462), але в практиці вони оба не багато по-
могли до введення прогібіції, а навіть за ти-
хою згодою державних властей її на ділі спи-
няли. Згаданий прогібіційний закон є типовим
законом, писаним на коліні, як і не один інший
закон з перших літ існування Польщі та ви-
казує великі недосади, головню відносно спо-
собу голосування і відкидного поступування.
Сам закон про це зовсім мовчить, а обов'язую-
чий розпорядок в § 2 говорить тільки коро-
тенько про опосередковану плевбіситу, а на ви-
гляді заборони продажі алкоголевих напитків,
яку можна опосередкувати перед Найвищим
Судом в такий самий спосіб як вибори до сою-
му. Державна адміністраційна влада не має ні-
якого законного впливу на переведення плевбі-
ситу; ані ніяких примусових засобів на ви-
конання плевбіситу прогібіційної ухвали. Роз-
порядок говорить тільки про утворення при
старостах і при воевідських урядах окремих
комісій до боротьби з алкоголізмом з пред-
ставників уряду, самоврядування і суспільних
протиалкоголевих організацій і надає їм до-
волі широкі управління. Але в дійсності є так,
що ті всі комісії є нечинні.

З постанов прогібіційного закону польське
населення не скористало зовсім і з всіх поль-
ських громад тільки одна польська громада
(оскільки не помітила — Прушкія) у цілій
Польщі ввела у себе заборону продажі алкоголе-
вих напитоків.

Інакше було у нас у Сх. Галичині. Тут про-
тиалкоголевий рух прибрав у кількох останніх
роках доволі широкі розміри й окро-
ляється українських громад перевело у себе
плевбіситу прогібіційні постанови. Найбільше
таким випадком було в тернопільському воєвід-
стві. Але дійсну прогібіцію введено тільки у
кільканасти громадах. В 90 проц. плевбіситу
прогібіційні ухвали остали на папері, бо стар-
остів брали в оборону шинкарів, а тернопіль-
ський воєвода видав навіть тайний об'явник до
старостів, щоб вони звертали пильну увагу на
протиалкоголевий рух, бо це є протидержавна
акція з боку українців. Старостів і поліційні
постерунки пильно стежили за пропагаторами
прогібіції та всіма засобами перешкоджали їх
працю. А населення було безсиле, не маючи за
собою точно означених правних норм.

Про те все знав і з особистої практики,
бо не раз громади зверталися до мене за допо-
могою для введення в життя прогібіційної у-
хвали, якої і я, як правник, не міг їм дати і ши-
нок в селі спокійно існував собі далі.

Треба було відповідної новелі до обов'язу-
ючого протиалкоголевого закону, яку з дору-
чення Українського Соймового Клубу я виго-
товив, умотивував і дня 28. лютого ц. р. Україн-
ський Соймовий Клуб висів її в союмі та її вже
передано до соймової скарбової комісії. Тому,
що зближається кінець соймової сесії, мерито-
ричний розгляд проекту прийде доперва в сі-
дуючій сесії.

Зміст проекту новелі, що складається з 14
обширних артикулів, слідуючий.

Ініціатива до протиалкогольного плевбі-
ситу може вийти від 1/10 части повнолітнього
населення (як і досі), що є вписане в останніх
соймових виборчих списках, або від громад-
ської ради. Найпізніше до 4 тижнів громад-
ський уряд мусить зарядити всенароднє голо-
сування — все в незалежності, — що тріває від 12
год. вночі до 8. год. веч., а гром. уряд повідом-
ляє про це старостів. Громадська рада на про-
тязі першого тижня по зложенні ініціативного
внеску або по відповідній ухвалі гром. ради, на
окремому засіданні вибирає плевбіситуову комі-
сію, а та ірелсідника зпоміж членів громади і
4 членів зпоміж ради або зпоміж управлених
до плевбіситу, визначаючи зпоміж них заступ-
ника предсідника. Голосування відбувається бі-
лим картками, що їх складається при комісії
в урядовій конверті, заосмотренні громадською
печаткою. На картці може бути тільки слово
„так“, коли хтось голосує за прогібіцію, або
слово „ні“, коли хтось є проти неї. Спосіб голо-
сування, ведення протоколу і обчислення голо-
сів є такий самий як при соймових виборах.
Допускається також мужів довіря, найбільше
по трьох з табору за і проти прогібіції.
Відпис протоколу голосування, підписаний

3 Адвокатської Палати у Львові.

Вибір нової Управи.

В суботу 8. п. м. відбулися річні загальні Збори Палати Адвокатів у Львові, на яких вибрано нового президента Палати на місце померлого д-ра Михайла Грека і доповнено вибори до поодиноких влад цієї установи.

Отворив Збори віцепрезидент Палати д-р Зоммерштайн, що присягнув ширшу згадку помершому президентові і кільком помершим адвокатам. Після того президентом Палати вибрано д-ра Володимира Годоевського, який заповів, що з цілою рішучістю виступить в обороні свободи переселювання адвокатів.

З черги доповнено вибори до Дисциплінарної Ради і комісії, при чому вибрано майже всіх дотеперішніх членів. З українців членом Дисциплінарної Ради (на 3 роки) став д-р Іван Кмічківський. На екзамінаторів адвокатського іспиту вибрано з українців (на 1 рік): д-ра С. Євнина, д-ра К. Левицького, д-ра А. Надрагу і д-ра В. Старосольського. У склад комісії ініціативи з українців увійшли: д-р С. Євнин і д-р В. Старосольський. Ревізійну комісію для адміністративного фонду становлять: д-р С. Федак, д-р Боровец і д-р Вейсман. До ревізійної комісії для фонду допомог і для товариського фонду увійшли: д-р Ст. Шухевич, д-р Брізь і д-р Кореніський. Членами фонду вдів і сиріт ім. д-ра Камінського стали: д-р Е. Камінський (голова), д-р С. Федак, д-р Рот, д-р Росенкевич і д-р Штайнбергер.

За волю Індії.

В понеділок в англійським парламенті почнуться наради про політичну ситуацію в Індії. Віце-король Індії звернувся до Ганді із письмом, в яким висловлює жаль, що акція Ганді викликає порушення публічного спокою і може спричинити горожанську війну.

Колективізація.

З Москви пишуть, що дотепер радянська влада сколективізувала 14 мільйонів сільських господарств, а приготовлено до колективізації в цьому році ще 110.000 господарств.

Троцького не пускають до Іспанії.

„Н. Фр. Прессе“ пише, що Троцький звернувся до іспанського уряду із проханням дати йому дозвіл на побут в Іспанії в цілях лікування. Іспанський уряд відповів відмовно.

Напруження між Німеччиною і СРСР.

„Форвертс“ пише, що німецький міністр закорд. справ Куртіус мав із радянським послом у Берліні Крестинським розмову про комуністичну пропаганду в Німеччині. Куртіус заявив, що німецький уряд не буде на далі робити різниці між комінтерном і радянським урядом і вважатиме радянську владу відповідальною за комуністичну агітацію в Німеччині, та що ця агітація викликає напруження між СРСР і німецькою республікою.

Криваве свято в честь Масарика.

В місті Середі на Словаччині підчас свята з нагоди 80-літніх уродин президента Масарика комуністи влаштували демонстрацію, яка закінчилась кривавою бійкою з поліцією. Комуністи дали до поліції кілька салів, на що поліція відповіла крісовим вогнем. На площі впало кілька десятків ранених, а кількох легше ранених забрали комуністи з собою, втікаючи за місто, де скрилися у лісах. Арештовано 14 осіб. Так само в Моравським Шенбергу підчас свята Масарика комуністи мали з поліцією сутичку.

Бирд у Нов. Зеландії.

Американська полярна експедиція під проводом капітана Бирда причалила 9. березня до одної з пристаней Нової Зеландії. Сирени всіх кораблів у порті привітали Бирдові кораблі. Тисячі людей вітали оваційно сміливих мандрівників.

Пожиток для матері — забавка для дитини.

Получення трьох прикмет!

1
2
3

1. Ніжне мило до ніжних тканин. Надає їм свіжий вигляд і субельний запах.

2. Ніжне мило до миття рук і лиця — запевнення свіжої цери й приємного запаху шкіри.

3. Займаючою забавою для наших найменших є витинанки на кожних опакуванні.

Перфумоване

МИЛО SCHICHT

1379 3—3

Конференція Дербіні.

(Від нашого римського кореспондента.)

У великій просторій залі Борроміні, що в римській губернії ласкаво віддає у тамчасове розпорядження церковної влади, відбулася друга щорічна конференція єпископа Дербіні, президента Східного Понтифікального Інституту, присвячена антирелігійній боротьбі в СРСР. Цим разом референт, спираючись майже виключно на офіційні дані совітської преси, основно висвітлює всі ті методи богохульної політики більшовицького уряду, що розвиваються в особливому силі підчас останніх Різдвяних Свят.

Головна мета антирелігійної кампанії, — казав доповідач — як це визнають відкрито в більшовицькій пресі, полягає не лише в поборюванні релігії, але і втігати в лапи агітативних ворогів всякої релігії всю молоду генерацію совітського союзу, робити із совітських громадян не мучеників, а ренегатів, апостатів, завдяки пропаганді, атеїзму і безвір'ю. Тому релігія, по суті, офіційно ніби не забороняється, але настільки можливо осмілюється, зневажається, змальовується в найбільш негідному світлі. Більшовики намагаються всіма засобами довести народні маси до колективних актів богохульства, до падіння ікон на величезних огнищах, до колективних прохань про закриття церков, до побиття і знущання над духовним станом на те, щоб створити для них яєстерпні умови життя.

Релігія змальовується там як джерело всього лиха, що може лише шкодити суспільності, і як аварія того персонального зла, що приписується вимові Бoga, що в дійсності лише примарок, створеною хитрощами буржуазних класів. Ясно, що виходячи з такої основи і веруючись відповідною програмою, більшовицький уряд доходить до вершин відомих в історії зневаг людського і божественного права. Трапляються і масові розстріли селян лише за те, що вони на знак своєї віри, носять хрести, нічим необов'язані при-

сули на повільну і страшну смерть на далеким Соловецьких островах, та на північній Сибірі, куди присуджених везуть у страшних умовах, в кратах, як диких звірів.

Еп. Дербіні, з невичайно точною документацією кожного факту, описував антирелігійні маніфестації, уряджені більшовиками підчас останніх Різдвяних Свят, описує моделі тих машкар, що жувалися безбожниками для зганьблення релігійних почуттів. На всіх присутніх найбільше враження зробив опис походу дітей, що ходили на Різдво весь день по всій Москві, оздоблюючи і ще гірш профануючи ікони та хрести.

Спинившись на тих нестерпних умовах, в яких опинилися духовенство, промовець не міг не відмітити факту чисельних випадків, що духовні урядники свого духовного стану, а навіть переходили в лаги ворогів релігії. При цьому відзначив також ще чисельні факти високого духовного героїзму і закінчив конференцію закликом: „Спаситель світа, спаси Росію“.

Зала була вщерть набита народом. У перших лавах сиділи представники дипломатичного корпусу, а серед них чотири кардинали.

Після цієї конференції прийде черга на інші. Покинувши Іхня мета — амазлати перед європейською опінією дійсний стан тої справи, про яку стільки говорять володарі шестої частини земної кулі.

Евг. Онанський.

На живий театр.

Акція станіславського жіноцтва.

Наш театр перебуває тепер тяжку кризу. Не під артистичним оглядом, бо де є такі артистичні сили, як Кривіцька, Голіцинська, Ленська, Костів, Совачева і інші, де є такі мужеські сили, як Блавацький, Базилевич, Данчак, Боровик, Нікітін, Пазарій, а декоративна частина в руках Боровика, там артистичний урівень театру стоїть дуже високо, як не призначити також позані і жиди.

Але під фінансовим оглядом наш театр переходить тепер дуже тяжку кризу, що поставило його перед питанням: „бути або не бути“. Давня це правда, що правдивий, високо-артистичний театр не годен сам удержатись. Мистецтво розвивалося завжди там, де були його великі меценати.

У нас нема таких меценатів, що могли би взяти на себе постійне субвенціювання театру.

Не вистарчає інші те, що захоплена правдивим мистецтвом станіславська публіка на кожній виставі битком заповнює театральну залу, не вистарчає і те, що й інші міста стужені за добрим театром, по своїх силах його піддержують.

Вичерпалась навіть навіть шефра фінансова підтримка його директора п. К. Вишневського і театр наш опинився в дуже критичній ситуації.

Довги натисли його так, що без негайної допомоги мусить упасти. Ратуванням нашого театру занялось наше станіславське жіноцтво.

На день 25-го з'являється п. року скликало воно анкету в театральній справі. Громадянство наше, що любить свій театр взяло в анкеті дуже численну участь. Велику залу „Української Бесіди“ в Станіславові заповнено битком. Явилось понад 200 осіб.

Справу театральну зreferувала голова товариства Українських Жінок п. Софія Олесницька. Представивши критичне становище театру зазначила вона, що край не сміє дати театрові упасти, і скінчила заявою, що українське жіноцтво готове взяти на себе переведення акції постійним субвенціюванням нашого театру збірками з цілих і частин своїх жіночих кружками.

По рефераті голова театру доклала, що з свого театру їй надісланий листування, в якому просили негайно перевести в діло постійне субвенціювання театру жертвами цілої суспільності, а виконала цього дуже

важного завдання поручено українському жіноцтву.

Після зборів присутні почали масово вписуватися у члени Кооперативи Українського Театру ім. І. Тобілевича, а крім цього за два дні станіславські громадяни склали близько 1000 зол. на покриття негайних потреб нашого театру. Еп. Хомишин зложив окремо 400 зол. на підмогу театрові.

Почин зроблений станіславським жіноцтвом є першим справжнім відгуком на поклики: допомогти живому театрові. За прикладом станіславського жіноцтва могли би піти наші деякі інституції і заможні громадяни, складаючи по місяці даток на підмогу для нашого театру.

Ю. Е. О.

Відложення колонізаційних проєктів.

(іж) Сьогодні передполоднем відбулося чергове засідання комісії земельних реформ, цим разом під проводом пос. Пикти (Стр. Хл.) На порядку дня було третє читання двох перших колонізаційних проєктів про надання землі польським жовнірам на Вишніщині. Після реферату пос. Пагрудніського (ВВ.) пос. Яремич знову відложив рішучий протест проти проєкту, який зміряє до поширення німецької колонізації коштом білоруських земель за гроші державного скарбу. Представник міні-ства земельних реформ д-р Пйотровський заперечує боронити проєкту доказуючи його негатишність. Описав забрав слово пос. д-р Баран, який підтримує становище пос. Яремича і оголосив такий формальний внесок: відкласти дальшу дискусію над точкою північного денного порядку і візати міні-ство зем. реформ, щоби воно предложило точний цифровий матеріал відносно запасу землі, який має бути наданий польським воєнним "воякам" і бувши польським жовнірам, доклали число закаталізованих рефлектантів на наділ землі і доклали цифрові дані на скільки буде державний скарб отриманий виконанням цього закону. При голосуванні внесок пос. д-ра Барана дістав 14 голосів проти 11 гол. За українським внеском голосували 2 українці, і білоруси і польська лінія, проти ВВ. еденція і центр. Таким робом колонізаційні закони відложено на неозначений час. З цього приводу посла в ВВ. і еденції висловлювали в кулуарах союму голосно своє негодування.

За спутання меншин підчас війни.

(іж) В конституційній комісії йшла дебата над управлінням президента, при чому довгі спори викликало питання найвищого командування підчас війни і есентуальне існування тоді законодавчих палат. Пос. Комарницький (енд.) виступив з проєктом, щоби у воєнному часі сойм був нечинний, а зате урядувала комісія вибрана більшістю сойму, в якій в той спосіб були би відсутні всі ті парламентарні групи, які займають антидержавне становище і яких діяльність та промови могли би бути шкідливі. Комісія така була би вибрана значаючо більшістю і тому легко можна би підчас війни позбутися небажаних елементів, тому, що в часі війни не може бути місця на жалю толеранції. Проти такого становища виступив пос. Мацкевич, який звернув увагу, що свідоме усування меншостей від державних справ у найкритичніших хвилинах для держави, ситуацію ще погіршує, бо на самому вступі війни починається внутрішня війна через демонстрацію проти одної частини населення держави. На те пос. Комарницький обурився, що може ще комуністи впровадити до комісії. Пос. Мацкевич не виключає навіть можливості, що підчас війни і серед польських комуністів можуть звайтися одинці, які будуть захоплені патріотизмом.

Вірно підданча заява німецького посла.

(іж) На сьогоднішній конституційній комісії вважав м. ін. слово пос. Вілз (Нім. Кл.), який заявив буквально таке: „Кажеться про вороже відношення меншин до польської держави. Я є відданий п. Мацкевичеві, що став в обороні національних меншин. П. Комарницький сказав, що може вибухнути війна, в якій одна відома меншина знайдеться в скрутнім положенню. Коли би вибухла та війна, в якій ота меншина була би особливо в трудному положенню, то в більшості поставити вона свій обов'язок супроти держави вище від приналежності до свого народу. Вона піде в запалом в серцю і не зрадить свого обов'язку супроти держави“. Цю заяву комісія зустріла голосними оплесками. Ці вважать в соймових кулуарах сензацією дня.

Велика промова сен. Децикевича.

(іж) Сен. Децикевич виступив у сенаті при бюджеті міні-стра внутр. справ велику промову, яка була одною з найкращих промов в цюгорічній бюджетовій сесії. Візначалася вона надзвичайно культурним і спокійним стилем при багатому змісті і гострій критиці національної полі-

тики уряду. Промову сен. Децикевича з великим зацікавленням вислухав сенат і мільйон міні-стрів в п. Варшаві і мін. Юзефським на чолі. Коротенький зміст промови такий: Коли хто не-будує з українських послів або сенаторів говорити про самоволі і зловживання адміністраційної влади, то отримує одну з двох стереотипних від-повідей, залежно від способу, в якому було сформульоване обвинувачення. Коли посол чи сенатор говорить про загальне зловживання, то уряд відмовляється слухати загальних угай і жата конкретних фактів. Коли позастається конкретні факти, то тоді приходить відповідь, що по'бних випадків не належить узагальнювати. Третя можли-вість це брак всякої вітності і не трапляється найчастіше. Дальше промовець зрештає увагу на характеристичне легковаження українських го-лосів і збування їх кинами про „руську“ конику. Навіть факт, що від довшого часу на злов-живання жатіються польськи на другої чи тре-тьої класи, але також поляки, не впливає на змі-ну судів про наші обвинувачення. Справді, як сказав один французький філософ, що кожна людина має досить багато азороччя, щоби стер-піти біль голови другої людини. Не знаю, що ста-лося би, колиб уряд почав лаяти припорочувати до українців систему притилючості і спротив-ності і коли робив би в Польщі другі Швайпа-рію або пішов слідами Англії у відношенню до бурів, коли певна річ, що система репресій не доведе до нічого. Описав промовець перехити-ти, що не таке репресії і на чому політає їх система у відношенні до українців. Після того підав ана-лізи візому ендецько-урядову тезу про необхі-дність льояльності з боку українців. Аналізує по-няття вірності чи льояльності і що значить, ко-ли воно спирається на почування чи на розумі. Цитує знову максимуму про спільноту спотів і спільноту нації і вияснює на скільки можна по максимуму припорочити у відношенні до поляків і українців. Польська політика оперує анахро-нічною ментальністю. Сьогодні поляки також жаліються, що на все йде в Польщі, як вони ба-жали би. Промовець наводить слова одного горя-чого патріота, свого знайомого, що він тужить за цєю Польщею в найдавні. Однак поляки можуть позитиматися налізми, їх лучать спільні спотів і спільні нації, зате українці мають лише гірке по-чування, бо втратили зобутки довгих кількаде-сяти літ впертої боротьби. Наявність промовець наводить загарантовані конституцією і в поль-ських законах права для українців і пригадає конкретні міжнародні зобов'язання. Уряд вважає ці закони платником паперу, бо програмою уряду є асиміляція українського населення, а злочинно асиміляції перешкоджає, що боронять національність як таку. Уряд є доброї думки, бо є переконаний, що асиміляція піде гладко, що на „охіжних кресах“ є сідла стабілізації життя, температура національних зударів спадає і уряд гордиться своїм поступом. Промовець пере-стерігає міні-стра внутр. справ перед оманом і розчаруванням.

Промова сен. Бараніка.

При міні-стві почт і телеграфів промовляв сен. Баранік. Жалівся на покривдження украї-ців у львівській дирекції. (Промову поламо застра.)

Промова сен. Кузьміна.

При бюджеті міні-стра торгівлі і промислу коротку промову виступив сен. Кузьмін, кажу-чи про декрет з 7. VI. 1927. про збільшення від промислових податків дрібно-займкового кустар-ного промислу, виконаного при допомозі осіб одної родини або домашньої служби, промовець наводить цілу силу конкретних прикладів на не-пошанування цього декрету, шиканування і не-можливість сільського хатнього промислу. Веселість викликає наведення промовцем при-кладу з кооперативом „Эгола“ в селі Вертола, зборівського повіту, який повітський уряд в Тер-нополі відмовив дозволу на продаж флашкового пива, з тої такої причини, в якій дозволив вести продаж пива одному полякові. Промовець запі-тує, в якій спосіб можна жалати від населення пошанування до властей, коли населення раз враа стрічається з такими яскравими доказами нешанування законів з боку самої влади.

Райхстаг прийняв ліквідацій-ний договір із Польщею.

Дня 11. березня на пленумі райхстагу при-няли ліквідаційний договір із Польщею у II. чи-тання 224 голосами проти 207; від голосування здержалося 30. У Варшаву вернув пос. Райшер, який має повноваження для підписання торг. дого-вору з Польщею. Договір підпишуть у четвер. Договір обов'язуватиме рік, а може бути автома-тично продовжений або виключений після 9 мі-сяців на дальший рік. Після підписання н.м. посольство в Варшаві піднесуть до степені ам-басади

Д-р Лютер президентом Нім. Банку.

Дня 10. березня на засіданні ген. ради Ні-мецького Банку вибрали президентом банку оз-ноголосно бивш. канцлера та бивш. міністра фінансів д-ра Лютера. Лютер брав участь як пред-ставник Німеччини на львівській конференції в 1924 р., на якій прийняв Дозів план. У 1925 і 1926 р. бив головою н.м. делегації на конференці-ях у Львокарні та Женеві. Тепер був бурмістром міста Ессена.

Велитенський процес у Харкові.

Пат повідомляє з Москви, що в Харкові по-чався процес за приналежність до „Союзу визво-лення України“. Перед трибуналом стануло 45 українців. Після полатого правних формальностей трибунал приступив до відчитування акту обвинувачення. Розправі прислухується консу-лярний корпус у повному складі.

Петкевича не допустили до стартів в Америці.

Пат повідомляє з Нью-Йорку, що американ-ський Легкоатлетичний Союз скресити Петкеви-ча із списку дальших стартів у 3л. Держават на олімпіком радіотелетрамами голову Міжнародного Легкоатлетичного Союзу, Влстома. Так пред-ставник польського спорту не виступить на зма-ганнях „Липарів Колумба“. Пат не подає в якій причини скресили Петкевича з списку стартів.

НОВИНКИ

— Фотограф Янушевич, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої), Тел. 5960. вж 49—1

— Гололівка політичних в'язнів у Коломиї. В понеділок 10. III. оголосили всі політичні в'язні в коломиїській тюрмі гололівку в причини невинних в'язнів в тюрмі та безконечного продовжування слідства й недоручення в'язням в законнім речинні актів обвинувачення. Голо-дує 16 політичних в'язнів, між іншими: сел. Су-морок Іван, Винничуки Гриць і Дмитро, Голуб Іван, Остафійчук Петро, Сочук Гриць і інші. Всі ті в'язні арештовані під замітом злочину держ. зради з § 58 і 65.

— Наче для Зиза. З Тернополя пишуть нам: Ві втерок 4. п. м. трійця магистратських достої-ників в Тернополі, а саме бурмістр д-р Влода-меж Ленкевич (саніційний поляк), віцебурмістр д-р Ісаак Вайсхіт (т. зв. магистратський жид) і платний асесор д-р Степан Брикович (чоловий кандидат української соціалістично-радикаль-ної партії при останніх виборах до сенату на тернопільське воєводство), — відвідуючи тер-нопільського воєводу п. Казимира Мошинсько-го з нагоди його їмнини, зложили йому поба-жання не тільки особистих успіхів, але й успі-хів в його державній праці в характері поль-ського воєводи. Ця наскрізь політична мани-фестація, в якій як актори виступали згідно і со-ціально польський саніційний кар'єровнич, ма-гістратський жид і український „безпартійний“ нині соціаліст-радикал, зробила в Тернополі очевидне враження, головне тому, що у цій по-літичній манифестації з безсумнівним польським державним характером взяв зовсім свідомо участь недавній ще член центральної управи УСРП і недавній ще II провідник на Поділлі. В українських кругах в Тернополі говорять, що меншенс д-р Брикович не тільки пішов вповні слідами свого попередника в асесорстві пок. д-ра Чикалюка, але що вже не дуже багато бра-кує, щоби дійшов там, куди давно вже докотив-ся його політичний учитель з молодечих літ в Тернополі і довголітній лідер радикалів — д-р Северин Данилович Школа, що нема фотогра-фічної знимки цієї цікавої чолобитні. Не треба і згадувати, як українське громадянство ди-вляється на останній поступок д-ра Бриковича, про що він сам наглядно особисто переконувався на одних сходинах в Тернополі в суботу 8. п. м.

— 104 людей згинуло в квіт. 108 ранених. У місцевості Шинків (підл. Корєя) вибухла поже-жа в кінематографі на святочнім представленні 104 людей згинуло, 108 є ранених. Жертвою впади переважно моряки та члени їх родин.

— Річні вісти. У варшавській реставрації „Бомка Окоцімска“ гості так підхмелили собі, що вертаючи до дому почали біжку, в якій зги-нув Володислав Квєцень і Герман Шичков-ський. — У Варшаві засуджено учителя Трибу-севиича на 5 літ в'язниці за збивство інспектора Петра Стадника на тлі заздрости за свою жі-нку, до якої залився цей інспектор. — Річни-чий Союз в Голандії ухвалив бойкот росій-ських продуктів, тому, що СРСР продаючи за кордоном свої вироби, вживає гроші на кому-

з організовани і свідомі коопера-
тивни продають у себе лише

ЧОКОЛЯДУ А. ПЯСЕЦЬКОГО

яка зі всіх виробів є якостево найліпша і має великий і багатий сортимент.
У Поль. Союзах Кооператив і складах „Мар. Товариств“ можна можна дістати.

Замовити в „Мар. Товариств“ чотирь свої Поль. Союзи Коопер.

вістичку пропаганду. — В копаляні вугілля в Маріуполі у Вельгії була пожежа, в якій згинуло 12 осіб. — В Дальмації біля Маврополя з'явився Людвиг Марин відкрив останки двох римських міст із 4 століття перед Христом. — На болгарсько-грецькій кордоні біля Комотини болгарська прикордонна сторожа стріляла до грецької сторожі і поранила кілька осіб. — Президиент ЧСР Масарик за порадою лікарів віддає до французької Рів'єри для лікування.

— Мокрі і сухі у Вашингтоні. На горі Капітолій (в Конгресі) у Вашингтоні війна „мокрих“ і „сухих“ не вгає. Тепер посол Даєр в Мінзурі, республіканець, виступив в обороні пива. Він домагається зміни закону Волстедда (до 18. додатку до конституції про прогібіцію) в такий спосіб, щоб призначити пиво, яке містить до 2,75 проц. алкоголю, невживаючим. Посол Даєр був уже із своїм проектом в президента Гувера, а тепер хоче справу розвинути в палаті послів Конгресу. Він належить до судейської комісії палати послів і там хоче розвести дискусію над цєю справою. Він власне пропонує, щоб на комісію прийшов цілий комітет для розслідування злочинності під проводом Векертема і сказав свою думку про його план за 2,75-процентове пиво. Іншу боротьбу зачав „сухий“. Іменно так звана Протисадунова Ліга протиставляється, аби повністю іменовано полковника Артура Ф. Форана контролером мита в пристані Нью Йорку. Ліга каже, що він обирає „сухий“ закони не досить різко. На те Форан відповів, що Ліга складається з протестантів-баптистів і виступає проти нього не ради законів а через те, що він католик. В обороні Форана стала деякі сенатори і послів. В сенаті сенатор Брукгарт з Айови, прочитав лист з Нью Йорку, в якому автор пише, що в тамошньому Сенчурі Клобі при 43-й улиці шинкують горілку як за давніх добрих часів. По цього сенатор Тайдінгс в Мериленді додав, що то нічого дивного, бо в кожному більшому місті в Америці є 10 до 50 таких клубів. Знаю сенатор Ковпланд з Нью Йорку, заявив, що він подасть докази, що не тільки кожний громадянин в стейті Нью Йорк, який пив алкоголю тому 10 літ, не так само і тепер, але що тепер люди запиваються далеко більше. Вкінці ще докинув до дискусії увагу, що торік арештовано в 450 містах в Америці 700.000 пивних. А до цього, казав, не вчислено Дітроїту, де відвозять пивних домів.

— Особисті вісти. В дні 6. п. м. осягнув 4-р Юрій Студинський державний докторат права в париському університеті по прикладній обороні своєї друкованої праці „Земельна проблема на Україні“ (Le problème agraire en Ukraine).

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам для 11. березня ц. р. за масло експортне селене й неселене ціна по 3-30 зол. за кілограм; за літру молока 0-34 зол. за літру сметани 1-80 зол.; яйця копа 3-20 зол.

„Ukraina“.

Український часопис у чеській мові.

Під заголовком „Ukraina“ почав виходити у Празі з днем 26. лютого 1930 р. тижневик у чеській мові. Часопис виходить що середн. Річна передплата 26 ч. к., за пів року 13 ч. к.; за кордоном річно 52 ч. к., піврічно 26 ч. к. Редакція й адміністрація: Praha — Zikov, Vězeňkova ul. č. 27. Власник і видавець часопису м. Грушецький, відповідальна редакторка: Анна Стодольова.

На зміст 1. числа складаються: Від редакції. Більшовицьке колонізаційне грабінництво й держ. капіталізм на Україні. Положення українців у польській державі. Великецький процес проти української інтелігенції. Крах білатітні. 12-і роковини української незалежності та зєднання (файлетон сен. Шелухина) „Сеніхи“. Цяль усячує засоби. 50-ліття українського часопису (про ювілей „Діла“). Українці в польській армії. Франц. славістичний міський („Le monde Slave“) про українську справу. Робітники в фабриках СРСР з розвиненою псувати машини. Богато сів, мало праці (стаття з „Комсомольця України“ про неграмотність на Україні). Поганий стан залізничного промислу України.

Зміст ч. 2.: Т. Г. Масарик і Україна. Чеські колонії на Україні. 12-ті роковини української незалежності та зєднання (докінчення файлетону С. П. Шелухина). Більшовицька Москва мисить українську культуру та

науку, щоб завладати Україною. Польський учений про польонізацію (про статтю проф. Карла Коїнського в місячнику „Пісгеланд Сполечни“). Переслідування української мови в Польщі. В нинішній Польщі — середньовіччя. Чистка радзпарату.

В 1. числі „Ukraina“ на 1-й сторінці поданий великими буквами віршок із промови Фр. Возод. Рігера в кромержьським парламенті (24. лютого 1849 р.): „Вважаю русинів (українців) самостійним народом... Шануйте національні змагання того народу, досі переслідуваного і поляками і москалями, покиданого до самостійності“.

На пам'ятник Вербицького.

Другий випис жертв.

На будову пам'ятника на могили композитора о. Михайла Вербицького жертвували даліше а золотих: Болеслав Шулкевич. Сніг 5, гр.-хат. парох. уряд. Семитинів п. Любимі 2. Нар. Дім. Яворів 5. Стефа Крижановська Станіславів 3. М. Баранів, Коломия 2, д-р В. Ізвинський, Дрогобич 5, о. Михайло Годовей, Лосинів п. Турка 5, д-р Маріян Терлецький Станіславів 2, проф. Ім. Мариняк, Самбір 3, дир. Володислав Кузичинський, Угерсько 1 читальня „Просвіти“, Угерсько 5, Михайло Іваненко Дрогобич 2, о. Ст. Вілнський, Імбір 2, о. В. Петрич, Габина п. Калінів 250, Дмитро Маркус Куліш п. Стрий 2, Юліян Максимів, Птагопідне п. Бібрка 5, о. Василь Ониско, Бердичів 2, Марія Кізура, Тухля п. Микола Нойкі 2, д-р Мих. Філіп, Яворів 1, о. Володислав Вербень, Береги Делянів п. Устриків Дел., д-р А. Горбачевський Чортків 10, проф. Степан Бобеляк, Перемишль 1, о. Лев Янович, Жуків п. Лавочне 3, о. Степан Ониско, Купчинів 5, о. Петро Тода, Лукашин Вишня п. Стрий 250, о. Анатолій Антоїн, Наталія 1, о. Лев Юрчинський, Добошівка п. Збарж 25, о. Он. Гадзевич, Дрогобич 2, Микола Угрім Горделівка збірка 12, Петро Васильшин, Чортків 3, о. Маріян, Тисменичани (збірка) 860, д-р Дм. Вобаніч, Сколе 5, Е. Кушчівна, Бельно пов. Кальне 10.

Ком. тет. будови згаданого пам'ятника складає всім жертвонам ширшу подяку. Даліше жовтий прохачко слати на адресу: Краєве Т-во Кредитове, Львів, вул. Домініканська 11, на видавцю книжечку ч. 2030.

З судової салі.

П'ятий день розправи проти майора Рильського в суді в Перемишлі.

П'ятого дня розправи продовжувалось переслухання управит. дібр у Пітричів, Росточького. Між його зізнаннями в Золочеві і зізнаннями в Перемишлі є великі протиріччя і свідок признається саме, що підчас переслухання в Золочеві він зізнавав неправду, бо боявся втратити в майора посаду і мав страх перед метою Рильського, тому представляв справу так, що майорова Рильська сама поповіла самовбивство, а не чоловік убив її.

Предсідник трибуналу прочитав 2 листи Росточького до майора Рильського, в яких теперішній свідок грозить Рильському, що виявить його тайну вбивства жінки, як що майор не дасть йому нагороду за мовчанку. Виявилось також, що свідок Росточький говорив свідкові Гриндзюкові: „майор винуватий за смерть жінки“. Очевидно, оборона використовує цей факт, що свідок Росточький говорив у Золочеві неправду і обороняє д-р Ляндав намагався ослабити вартість зізнань цього свідка, доказуючи, що „Росточький брехав раз для куска хліба, то може тепер брехати для більшого куска хліба“, чим хоче викликати враження, що свідок підкуплений противниками майора.

Свідок Юлія Мордова і свідок Максим Гавєр та Федак не виявили нічого замітного. Дотеперішній перебіг розправи всеж дав висліди дуже некорисний для майора Рильського і виявив, що обвинувачений як тип був завжди адіоний до безоглядності супроти осіб йому не милых. Між іншим виявилось, що підчас польсько-української війни, майор Рильський був жорстокий для полонених українців.

Кат своєї жінки перед судом.

В листопаді минулого року преса писала про Михайла Стодолку в Артишорона, пов. Горізок Ягидловський, з тої нагоди, що цей молодий господар повісив свою жінку, яку на шість уринували сусіди. Дня 10. березня Михайло Стодолка став перед судом присяжних у Львові. Акт обвинувачення говорить, що дня 11. листопада 1929, Михайло Стодолка спав зі своєю жінкою а столі на сні і коли жінка заснула, він накинув їй на ший мотузя і повісив її на баштині, хоч жінка збудившись, благала його дарувати їй життя. На всі просьби жінки, чоловік відповів: „Нічого тобі не дарую“. Крак жінки почули сусіди Іван Чорний і Степан Бурда, які зайшли до столі і врятували скоро мотузя, привернули молодого Софію до життя і віддали цю справу до по-

ліції. Михайло Стодолка, довідавшись, що жінка уринувала, виникнув суспільн і в хаті і на колінах благав, щоб Софія сказала на поліції, що вона сама хотіла повістись. Жінка не вислухала просьби чоловіка, хоч він грозив, що її уба, як верне в п'яницю. І ось тепер ця справа опинилась перед судом. Зі слівства виходить, що обвинувачений Михайло Стодолка хотів повісити жінку тому, щоб стати власником її 4 моргів землі в оженитись з багатшою, другою дівицею.

Обвинувачений не признається до злочину і каже, що не знає, хто повісив його жінку. Софія Стодолкова знає, що чоловік бив її часто, а критичної ночі спав з нею на сні, цестна, голуба і коли після подружжя встали вона заснула, почула нагло, що чоловік накладал мотузя на її ший і тисне на баштину, щоб повісити. Вона боронилась, але втратила притомність і далі не тямала що діється.

Тому, що обороняє д-р Шевчук не був обвинувачений в актом обвинувачення, розправу відложено до п'ятниці 14. ц. м. і про даліший перебіг розправи напишемо.

Зі спортового життя.

Біг напростеш У. С. С. К.

Визна УССК. подве до відома загалу українського студентства, що в дні 28. березня ц. р. відбується біг напростеш (3. км.) мушин за малдрівну нагороду Т-ва українських студентів ветеринарної медицини „Ватра“. Нагороду дістає той український студент, записаний в одному з українських студентських товариств, що алобує перше місце три роки під ряд, або п'ять літ загалом. Три перші змагання дістануть також жетони.

Дописи.

ТОВЦІВ, ПОВ. ЛЬВІВ. (Відповідь на спростування о. Слободяна). В „Ділі“ з 5. лютого 1930 (ч. 27) поміщено „Спростування“ яке не є згідне з правдою: 1) Пише о. Слободяні, що неправдою є, начеб він мав що спільного з запальською коршикою в Товшеві. На так було поміщено в дописі (бо годі навіть нам подумати, щоб о. парох міг шобабуд мати спільного з... коршикою). Там писалося про те, що о. (Слободяні мовчанням одобрює зло, яке сіє коршма. 2) Неправдичне є те, що льокаль, як власність жінки о. Слободяна, є при головнім тракті, бо він віддалений від гостиниці около 250 м., і то в місці, непригожому на таку ціль. 3) Спростовує о. Слободяні, що хоч останній звичайно виходив з церкви, то не чув окликів „Проч з України“. О. парох! Ми не твердимо, що ви чули, натомість твердимо, що це є правдиве, на що маємо багато свідків. Тому лише, що ви не чули, не можете цього заперечувати. 4) Заперечує, будьто неправдою є, що старший брат звертав вам увагу дня 12. І. на те, що москвофіли повлазали на хори, аби перешкодити хораві у відспіванні Служби Божої. О. Парох! Ви щось забуваєте, бо це є чиста правда, на що є свідки: а зрештою ви, отче, самі ще добре бачите, і на це не треба було вам звертати уваги, бо ви самі бачили, що хористи співали Службу Богу на середній церкві, щоб оминути званиру в храмі Божім. 5. Правдою є, що читальня Качковського відновлена за вашою допомогою, що ви брали активну участь в „собраниях“ і нахликували у своїй промові, щоб „добре трималися“. 6) Правдою є, що якби не ви, то не було такої ненависти в селі, яка тепер є, а то тому, що коли в липні відспівано в церкві „Боже, вислухай благання“, то ви своїм криком підбадьорили москвофілів, які набрали більшої відваги і рішучості ставити більший опір тій пісні, що більше всякій українській акції в селі. 7) Пишете, що дописувач під криптонімом „Просвітиня“, замість у візьим часі працювати в читальні серйозно над освітою меншого брата, ширить ненависть до вас свідомими сплетнями. Це твердження таксамо правдиве, як ваші попередні! Отче парох! Ма вашу роботу над освітою меншого брата бачили і якби так всі працювали, як ви, то вже давно наша нація сказала би собі: амінь. Ось один з фактів вашої праці: Тоді, як читальня „Просвіти“ влаштувала перший концерт у Товшеві в честь Шашкевича, до нас приїхав старенький отець Мійський аж з третього села, а ви, отче, не були ласкаві прибути, хоч вище згаданий священик заїхав був до вас ще перед концертом. Зрештою ще й інші факти маємо, які помістимо тоді, як буде вимагати конечна потреба. — Товців, 18. ІІ. 1930. Іван Лешак, Носибі Ганусик, Осип Котляшин.

БЕРЕЖАНІ. (Вислід класифікації в туг. гімназії.) Перед кількома днями прочитав я в "Ділі" (в 23. II. ц. р.) статтю п. Орополка п. з. "У боротьбі зі шкільними самобивствами". По прочитанні мимохвилю пригадалася мені класифікація по першому семестрі тугешньої гімназії, при якій, як відомо, існують ще утравістичні відділи. Класифікація в цілому заведена, а зокрема в утравістичних класах, випала гірше всякого сподівання. Як не педагог, а далекій від критики педагогічних метод, та всеж самі цифри вказують, що щось воно не в порядку. В I-й класі на 23 учнів одержало небагато, лише 18, в IV-й на 18 учнів — тільки 12 залу ноту і то з географії і природи. В інших відділах теж подібна класифікація. Там пописувався учитель від греки. Заходять питання: хто винен, учень чи педагог? Тут або учні неспосібні, або педагоги не відповідають своєму званню. Колиш нас учили лише з книжки і "авіати доти" завдавали; нині вчать інакше, кажуть, що дитина має вже в школі всеого навчитися. І справді таких предметів, як історія, природа чи географія повинен учень, оду-хавши викладача, вже в часі науки навчитися. Колиж педагог сам не в силі зацікавити чи навчити, то в такім разі за щож випувати ученька? Що воно так, а не інакше, вказує на це обов'язина, що в заведенні у інших професорів, з інших предметів, учні дають собі раду і справа не випала так фатально. В цьому випадку повинен був у першу чергу вплинути управитель гімназії. Такі педагогічні методи якраз деморалізують, вичають молодь, а що більше: спричиняють такі об'яви серед неї, як самобивства. З такими об'явами повинна боронитися не лише управа заведення, але й учительський збір, а таксамо громадянство. На жаль, професорський збір свого не зробив, чому — не знаємо. Колиш нашим професорам справді лише добро молоді лежало на серці. Були в Бережанах колиш правдиві батьки-професори, як покійні о. шамбелян Соєницький, Пашинський. Бачинський, були поваги, що розуміли душу молоді, що зміли не одне дарувати, боронити й неодного навчити — це були батьки наші! А нині — краще й не згадуї! Колиж збір ради хліба чи чого там мовчить, то само громадянство повинно зайняти становище в цій сумній справі. Так даліше не може і не сміє бути! Не можна довозити на такі експерименти над нашою літворою.

Обсерватор.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Д-р М. Микитин: Штук життя. Правила суспільного поведіння. Львів, 1930. В-во "Русалка". Стор. 80. Форм. 16°.

Т. Г. Масарик: "Світова Револуція" за війни й у війні 1914—1918. Спомини. Ч. I. Переклад з 11-го зміненого видання Миколи Савича. Видала: Видавничча Кооператива "Червона Калина" Львів, 1930. Друкарня ОО. Василія у Жовкві. Видання на гарному папері, багато ілюстроване. Стор. 334. Формат великої вісімки.

Василь Свистун: "Нова хвиля червоного терору на Україні". Накладом Союзу українців-самостійників. Вінніпег, 1930. Друком "Українського Голосу".

ЖУРНАЛИ:

"Літературно-Науковий Вістник". Річник XXIX. Т. CL. Книжка II. за лютий 1930. Зміст: Б. Лепкий: З різдвяних настроїв. Л. Ромен: ***; О. Стефанович: ***; О. Т.: "На смерть Г. Чупринки"; М. Рильський: ***; П. Марійчич: Мамин син; Кость Маркія: Не стоя за життям; Д-р Ол. Бабій: Микола Євчан; М. Рильський: ***; Наталя Королева: "Le profundis seculorum"; М. Рильський: Нові струни; Ген. М. О. Павленко: Спомини; М. Рильський: Сатирикові; д-р Лука Луція: Шість радянських повістей; О. Ольжич: ***; Характерник: Зброя Москви; Л. Мосенда: Mia Stella; Ев. Ю. Пеленський: Західно-українська етнографія; О. Ольжич: ***; Жорж Ферре: В англійським коледжі; М. Рильський: ***; О. В.: На краєвім екрані; В. Ш.: Степова культура на Україні; Бібліографія; Нові книжки.

"НИВА", часопис присвячений церковним і суспільним справам. Рік XXV. Ч. 2. За лютий 1930 р. Зміст: о. А. Радомський: Безсмертне діло; о. П. Хомин: Католицька Акція; о. д-р В. Масцюх: Священник і маєтковий та дороговий податок; о. Е. Д.: Про наше матеріальне забезпечення; о. А. Галадзюк: Про методи науки релігії; о. І. Шербанюк: Дещо про навчання катехизму в біблій в церкві та школі; о. д-р Я. Левницький: Ревіндикація церков; о. д-р Г. Костельник: Як нам вимовляти церковно-словянські слова?; о. П. Дзедзюк: Орієнталія; З концертової сали; Веснина; Проповіди.

"УЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО", орган "Всеукраїнської Помочі Українського Вчителства". Рік XVIII. Ч. 6. Львів, 1. березня 1930. Зміст: Шевченківські свята; Значіння підпично-кредитових кооператив при окружних відділах; Справа зачислення літ службов урядовим і учительству в українських часів; Доля укр. народи. дитяча в Рідній Школі в Канаді; Тервистим шляхом; Інтерв'ю; Організаційні справи; Ювілейні свята; Важні оходини; Посмертна згадка; Додаток; Шлях виховання й навчання, місячний педагогічно методичний додаток до "Уч. Слова" Ч. 8. Рік IV. Львів, березень 1930.

"ЖИТТЯ І ЗНАННЯ", популярно-науковий, місячний журнал Т-ва "Просвіта". Рік III. Ч. 6. за березень 1930 р. Зміст: С. Русова: Сучасна мрія виховання; Ю. Крохмалюк: Тактика боєвих хемічних наступів; М. Королева: Лікарка та шептух; Т. Фотиліук: Тесенська мушка — шкідник обіжя; Ів. Дицьо: Кара і карні теорії; М. Гаврусевич: Приправа шептів на омолодження сажу; М. Литвицький: Два тижні на Чехословаччині; Г. Разор: Вітаміни й авітаміни; І. Велигорський: Мова й правопис; С. Шах: Перша книжка "Просвіти"; А. Річинський: Блість природи: Клешинець і тарро. За Г. Вагнером переказав М. Черкавський; Як говорять авірати. — Оголошення.

"Кооперативне молочарство", орган Краєвого Молочарського Союзу. Рік V. Ч. 3. Львів, субота, 1. березня 1930 р.

"Відродження", ілюстрований орган українського протинальогольного і протинікотинного руху. Рік III. Ч. 2. Львів, 15 лютого 1930.

"Przegląd Społeczny", miesięcznik poświęcony zagadnieniom pracy społecznej i orielki nad dzieckiem. Rok IV. Nr. 2. Lwów, luty 1930.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Анна Софія Левинська, дочка совітника, пароха Болехова й бувшого гімн. проф. в Чернівцях, о. Атанасія і Богдана з Кисілевських, урядничка магістрату в Чернівцях, померла по довгий і тяжкий недугі в понеділок дня 10. III. 1930 р. Похорони відбудуться в середу дня 12. III. ц. р. пополудні в Чернівцях. В. Ів. П. 1608

1-1

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Середа, 12. березня, година 7:30 веч.

"Богема".

Четвер, 13. березня, год. 7:30 вечором

"Травіста".

Малий Міський Театр:

Середа, 12. березня, година 7:30 веч.

"Пропос Мері Деген".

Четвер, 13. березня, год. 7:30 вечором

"Справа Якубовського".

Театр реалі "Іонг" — в сали кіна "Кольосей":

Середа 12-го і четвер 13-го березня,

"Тут найдемо мужа". — Дві вистави:

год. 7:30 і 9:30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма "Любощі

сучасної дівчини" (Колін Мур). Кватор із

НьюЙорку Розенблат співає найновіші

пісні

КЛАСІНО: Мановеску (Мозжухин).

КОЛЬОСЕН: Пат і Патахон, хлопці

до всього.

ЛЕВ: Голосово-звукова фільма. Галка

(Моношук).

МАРУСЕНЬКА: Пісня про отамана:

Вотга, Вотга.

ОАЗА: Весна в Палестині.

ПАЛЯС: Звукова фільма: "Мелодія

сердця" (Білі Фріц, Діта Паразо, циган-

ські пісні Яніч Вальога).

ПЛАН: Чотири чорти.

ПАСАЖ: Останні Тарзанові пригоди.

Гемюти тижня, ам. комедія.

ПРОМІНЬ: Білі ночі.

СТИЛЕВ: Заборонене кохання в філь-

мі "Право молодости".

ФАТАМОРГІНА: Чортиня в Тріполісу.

ХИМЕРА: Інтригант (Янінго).

УТІХА: Торговля невізниками (на

осн. повісті Дж. Лондона).

Програма радіо.

Середа 12. III. 1930

Львів 11:58 Сигнал часу з астро-

мічної обсерваторії на Марійській вежі; 12:05 Концерт грамофонних плит; 12:45 Трансмісія з попод концерту в Варшаві; 18:45 Комунікати, всеніа; 19:58 Сигнал часу з астрономічної обсерваторії в Варшаві; 20:15 фейл: "Великі очайдухи" (д-о мед. Юр. Шпаковський) тоанси з Варшави; 22:10 Комунікати з Варшави.

Четвер 13. III. 1930.

Варшава (1411:7) 12:40 Шкільний концерт. Краків (312:8) 12:45 Концерт в Варшаві. Ляйпциг (239) 16:30 Весела музика. Лондон (356:3) 18:15 Оркестра Бейна. Берлін (318) 16:30 Концерт солістів. Стокгольм (336) 19:50 Пісні Ляйпценберг (473) 20:00 Концерт радіоохестри. Прага (487) 12:35 Танкова музика. Відень (516:3) 20:00 Віденські пісні. Будапешт (350) 19:35 Концерт Гір і Мольнар. Москва (825) 19:00 Концерт в Тифлісу. Ленінград (1000) 16:30 Сучасна музика. Харків (1304) 9:00 Концерт для робітників. Париж (1725) 17:15 Програма для дітей.

Пятниця 14. III. 1930.

Краків (312:8) 12:45 Концерт в Варшаві. Ляйпциг (239) 16:30 Опера музика. Лондон (356:3) 19:30 Радіокабаре. Берлін (318) 20:10 Музика вулиці. Стокгольм (336) 18:45 Іспанські пісні. Відень (516:3) 10:30 Солісти. Будапешт (350) 12:00 Давоні і музика грамофонів. Москва (825) 15:30 Народні революційні пісні. Ленінград (1000) 19:30 Літературний вечір. Харків (1304) 16:00 Російська музика. Париж (1725) 16:45 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Новий Український Театр під упр. П. Карабінєвичча.

Харків:

12/III Вір Ізраїлю (премера).

13/III Король життя.

Ліско:

14/III Вихрест.

15/III День і ніч.

16/III Шукаю мужа. 1935 5-7

Український Театр під управою

Ів. Когутяка.

Рожитів:

Середа 12. III. 1930. — Пейсатова ніч.

Четвер 13. III. 1930. — Те, що не було

Пятниця 14. III. 1930. — Трійка гістьаів

Ріпне:

Субота 3. III. 1930 — Ніч несподіванок.

Неділя 16. III. 1930 — Гетьман Мазепа.

Піпне:

Неділя 16. III. 1930. год. 3 попод. — Ма-

русса Богуславка. 1918 10-7

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБ-НІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятих літ у підмі краю зпана фірма Іван Зельтенрайх. Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото і срібло, плату найкращі ціни. 1002 47

ІВАН ЛЕВИЦЬКИЙ: П. Український Танок, саринка з фортепіано — 2:50; Паут (Тичина) одоронний хор — 0:60; Червона Калина (марш), скрипка, чельо (ad libitum) фортепіано — 1:50; Наука гармонії — 2:00. 1566 3-3

БРИЛАНТИ, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровські-Розажевські, Львів (Готель Жоржа) Акадємічна 2. 1195 10-7

ПОДАМ КАМЕНІЦЮ: 2-поверхову діжд 300 аод. місячно, будова першої класи. Ціна 6000 доларів. Оглядати: вул. Марак ч. 24 б. 1604 2-5

У НЕВАЖНЮЮ свій підпис на двох векслах, платних дня 15/3 1930 р. на 100 аод. і 45 аод. і на двох векслах платних 15/8 1930 р. по 100 аод. — о. Михайло Дроздовський. 1609 1-1

ПОДАЮ опиш до відома всім заінтересованим, що місце субститута в лікарській ординакції д-ри Цогги, спеціаліста по ширким та венеричним недугам (Прага II. Jindřiská 18), переняв після мого виходу з Праги д-р І. Х. Ортинський, бувший асистент дерматологічної клініки у Львові. — Д-р Евг. Дурделло. 1605 1-1

П. ВАСИЛЬ ЗАСТАВНИЙ аволить ласяво подати свою адресу для дружи до Адм. "Діла". 1607 1-1

Дентист.-техн. заведення

Франц Росик

1519 львів, вул. сташица, ч. 8/1. 5-9

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бушт. лікар заграничних клінік, спеціаліст саірих, венеричних і сексуальних недуг та лікарської косметики ординує від 8-10/11, 14-18, в неділі і свята від 10-11. Преське соння. Валюфор. Діагностик. Кріотерапія. Сепараткові почелальні.

Львів, вул. Потоцького ч. 11. І. п. 826

Телефон 65-87.

Спеціаліст недуг легенів, серця і жолушка

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентгеном.

Подяка.

Почуваюся до милого обов'язку подякувати Війов Пянові д-рові Нассові Львів, Синистуся 17, за сонісне, дбайливе лікування зубів моєї доньки та за ніжну й гуманну поведінку.

о. Степан Макар.

Загальні Збори

Руханкового Т-ва "СОКІЛ"

у Дрогобичі

відбудуться дня 16. березня 1930 р.

в 10. год. передпол. у сали "Народного

Дому" з таким денним порядком:

1) Відчитання протоколу з останніх

Загальних Зборів.

2) Заїт уступаючого Виділу та Провір-

ної Комісії.

3) Удінєння абсолюторії уступаючому

Виділові на вибір нового Виділу.

4) Візні внесення й запити.

У випадку браку статут. компизу,

Загальні Збори відбудуться в 11-й год.

того самого дня без огляду на число

присутніх членів. 1606

За Старшину Руханкового Т-ва "Сокіл"

у Дрогобичі:

Інж. Смольницький іеофіл, голова.

Д-р Гнатів Петро, секретар.